

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

kroky predanalytickej fázy prebiehajúce mimo laboratórium (príprava pacienta, odber materiálu a jeho skladovanie do doby transportu) sú kľúčové pre zaistenie kvality výsledkov laboratórných vyšetrení. Preto si Vás týmto dovoľujeme požiadať o spoluprácu pri štandardizácii týchto procesov.

V rámci preanalytickej fázy je **nevyhnutné pri odbere dodržiavať naplnenie skúmavky** podľa špecifikácie výrobcu. Všetky skúmavky Vacuette majú **predvyznačenú rysku**, po ktorú je skúmavku potrebné naplniť tak, aby krv a prísada (najčastejšie antikoagulans) obsiahnutá v skúmavke boli v presne definovanom **pomere**. V opačnom prípade môžu byť výsledky vyšetrení ovplyvnené dôsledkom **nariedenia** krvi pacienta antikoagulačnou prísadou, alebo **nedostatočného zamedzenia** jej koagulácie.

V prípade, že používate kompletný set vákuového odberového systému (ihla + klobúčik + skúmavka) malo by byť pri správnom postupe zaistené optimálne naplnenie skúmavky (zabezpečené definovanou silou vaku vo vnútri skúmavky).

Na druhej strane tohto metodického listu uvádzame **šablónu v mierke 1:1** s limitmi pre objem krvi pre každý typ skúmavky. V prípade odchýlky od ideálneho objemu reprezentovaného ryskou (zelené rozmedzie) je nutné počítať s **možnosťou ovplyvnenia výsledkov**. Laboratórium sa v tomto prípade **nevie zaručiť** za **validitu** vydaných výsledkov a z tohto dôvodu bude takáto odchýlka uvedená **v poznámke** na výsledkovom liste.

Vzhľadom k nutnosti zváženia viacerých faktorov (kvalita periférneho žilného systému, pediatrickí pacienti, klinický význam výsledku v konkrétnej situácii...) je rozhodnutie o opakovaní odberu v kompetencii ošetrojúceho lekára.

Potencionálne **najviac ovplyvnené** sú parametre stanovované zo **skúmviek s EDTA** (fialové viečko), alebo **citrátom sodným** (modré viečko) ako **krvný obraz a koagulačné parametre**. U týchto vyšetrení je akákoľvek odchýlka od optimálneho objemu vyznačeného ryskou nežiaduca. Minimálne ovplyvnené sú vyšetrenia zo séra (červené viečko) alebo stanovenie glukózy pre diagnostiku diabetes mellitus v skúmavke s NaF (šedé viečko), kde odchýlka do +/-10 % nespôsobí významné ovplyvnenie výsledkov.

Prosíme Vás, aby ste sa **vyhli prelievaniu krvi z 1 typu skúmavky do iného** (typicky zo sérovej skúmavky do skúmavky na krvný obraz a naopak) - niektoré vyšetrenia môžu byť výrazne ovplyvnené a laboratórium nie je vždy schopné takúto chybu odhaliť.

Tento postup reflektuje medzinárodné doporučenia pre predanalytickú fázu (1) a požiadavky medzinárodnej akreditačnej normy pre zaistenie kvality v medicínskych laboratóriách (ISO 15189:2012).

Veríme, že naše spoločné úsilie prispeje k zlepšeniu kvality laboratórnej diagnostiky v našom regióne.

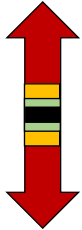
Vaša spätná väzba je pre nás veľmi cenná, v prípade akýchkoľvek otázok alebo pripomienok nás neváhajte kontaktovať: Tel. 047/4333210, 211

peter.secnik@sklab.sk, heda.secnikova@sklab.sk, peter.secnikjr@sklab.sk

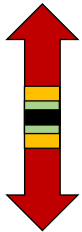
Ďakujeme za pochopenie a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu,

Kolektív SK-Lab s.r.o.

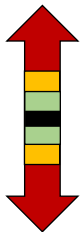
Lučenec, jún 2019
Aktualizácia šablóny 21.09.2022

Fagocytóza

HbA1c,
ACTH, Renín, Aldosterón, Katecholamíny

Parathormón

Ryska na skúmavke
= optimálny objem

Akceptovaná odchýlka do $\pm 10\%$
objemu bez vplyvu na výsledky.

Odchýlka do $\pm 20\%$ objemu, výsledky **môžu byť ovplyvnené**.
Doporučujeme zvážiť opakovanie odberu. Výsledok sa vydá.

Výrazná odchýlka, výsledky sú **ovplyvnené a nie je možné ich interpretovať**.
Odporúčame opakovať odber, výsledok sa nevydá.

Koagulačné vyšetrenia

Krvný obraz,
Prietoková cytometria

Ryska na skúmavke
= optimálny objem

Odchýlka do $\pm 10\%$ objemu,
výsledky **môžu byť ovplyvnené**.
Odporúčame zvážiť opakovanie
odberu, výsledok sa vydá.

Výrazná odchýlka, výsledky sú **ovplyvnené a nie je možné ich interpretovať**.
Odporúčame opakovať odber, výsledok sa nevzdá.*

* Výsledky je možné vydať u obtiažne získateľných vzoriek (pediatrické vzorky, sťažený odber) s príslušným komentárom.